

Opis stanu istniejącego oraz wyniki ankiet przeprowadzonych w kontekście modernizacji budynku biblioteki

Stan obecny

Miejska Biblioteka Publiczna w Ełku w obecnym kształcie funkcjonuje od 2004 roku, bez zmian organizacyjnych i funkcjonalnych. Wcześniej obiekt służył warsztatom szkół mechanicznych. Został przebudowany i dostosowany do potrzeb biblioteki publicznej do ówczesnych wymagań. Zmiany projektowe dotyczyły:

- wybudowania zewnętrznej klatki schodowej z windą trój-przystankową,
- wyburzenia stropów między-kondygnacyjnych, które zastąpiono stropami na belkach stalowych z płytą żelbetonową spełniającymi normy konstrukcyjne dla tego typu obiektu,
- wymiana stolarki okiennej w istniejących otworach lub nowo zaprojektowanych
- ocieplono ściany zewnętrzne,
- wieżbę dachową drewnianą zastąpiono płytkami korytkowymi na ściankach ażurowych, podwyższając ostatnią kondygnację do 3,00m
- obiekt został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Biblioteka znajduje się w centrum miasta, ale niestety jest oddalona od głównej ulicy miasta Armii Krajowej. Obiekt biblioteki jest „schowany” i mało widoczny, położony na działce wewnątrz kwartału ulic: Orzeszkowej i Armii Krajowej.

Budynek jest trzykondygnacyjny, częściowo podpiwniczony. Długość budynku 28,84m, szerokość budynku 24,24m, powierzchnia zabudowy 522,38m². Kubatura obiektu wynosi 6457,90m³, wysokość kondygnacji podziemnych to 2,20m, wysokość nadziemnych 3,30m i 3,00m. Ogółem powierzchnia użytkowa wynosi 1431,40m².

Pomieszczenia i ich funkcje:

Piwnice

Trzy pomieszczenia magazynowe 94,95m²; korytarz 18,38m²; klatka schodowa 22,62m². Piwnica zawilgocona bez wentylacji, obecnie jest miejscem do przechowywania narzędzi, makulatury i innych przedmiotów.

Parter.

Wiatrołap 7,84m² (będący głównym wejściem do obiektu); portiernia 10,36m²; hol z szatnią 96,95m²; łazienki 11,13m²; węzeł cieplny i schowek porządkowy 9,80m²; klatka schodowa 22,62m²; wypożyczalnia dla dzieci 73,96m²; czytelnia dla dzieci wraz z zapleczem 72,69m² oraz sala konferencyjno-wystawowa 116,55m².

Liczba księgozbioru na parterze to 19 627 woluminów.

Pierwsze piętro

Czytelnia dla dorosłych o pow. 132,98m² wraz z jej zapleczem o powierzchni 8,66m²
Dział Zbiorów Specjalnych wraz z pokojem Zofii Nasierowskiej 55,74m².

Wypożyczalnia dla dorosłych 147,72m² z zapleczem 7,23m².

Powierzchnia I piętra to 435,25m², hol 40,10m². Łazienki i schowek porządkowy zajmują 20, 20 m². Stan księgozbioru na I piętrze ogółem 1092 audiobooki, 42 698 woluminów.

Drugie piętro

Dział Naukowy 77,83m²; Czytelnia Wirtualna 84,62m² Pomieszczenia administracyjne 51,02 m²; Magazyn książek 48,80m²; Pokój gromadzenia i opracowania zbiorów bibliotecznych 30,91m²; Pokój socjalny 19,98m²; Łazienki i schowek porządkowy 19,90 m². Pokój zaplecza działu naukowego 24,10m². Powierzchnia II piętra to 448,30m², hol 67,52 m². Zasób Działu Naukowego to 42 698 woluminów.

Sposób wykończenia

Podłogi na znacznej powierzchni wykonane są z wykładziny obiektowej TARKET: pomieszczenia biblioteczne sala konferencyjna. We wszystkich pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych, w pomieszczeniu węzła ciepłego oraz schowkach porządkowych ułożono terakotę. W wiatrołapie i klatce schodowej ułożono gres techniczny.

Ściany – tynki cementowo-wapienne, szpachlowane wyprawami gipsowymi i pomalowane farbami emulsyjnymi w różnej kolorystyce, do wysokości 160cm la olejne. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych ściany obłożone są okładzinami z glazury do wysokości stolarki drzwiowej.

Elewacja – ocieplenie styropianem w systemie BSO z wykończeniem tynkiem mineralnym z elementami okładziny z cegły klinkierowej.

Stolarka okienna - PCV.

Pokrycie dachu – gont bitumiczny (remont wykonany w 2016r.)

Księgozbiór biblioteki

Na dzień 31.12.2016r. stan księgozbioru w siedzibie głównej to 87 776 woluminów zbiorów tradycyjnych oraz 2307 zbiorów elektronicznych. Od grudnia 2015 roku nasze zbiory rozszerzyliśmy o tradycyjne gry planszowe i jest to zbiór 114 gier. Zbiór biblioteczny stale się powiększa pod względem ilościowym i rodzajowym. Książki przechowywane są w działach dla dorosłych na regałach metalowych siedmiopółkowych, natomiast w dziale dziecięcym na sześciopółkowych. Księgozbiór jest ustawiony ciasno i niezbyt wygodnie dla czytelników, trudnodostępne są najwyższe i najniższe półki.

Ogólne właściwości funkcjonalno - użytkowe:

- gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie zbiorów bibliotecznych różnych typów książek tradycyjnych, audiobooków, gier, prasy;
- jak najszersze udostępnianie gromadzonych zasobów;
- prowadzenie działalności edukacyjnej dla najmłodszych - lekcje, warsztaty, wycieczki do biblioteki, akcje czytelnicze, stałe formy pracy edukacyjnej np.: Twórcze środy (zajęcia plastyczne);
- działalność kulturalna skierowana dla dzieci i młodzieży - różnego typu konkursy, wystawy, spotkania autorskie, przedstawienia teatralne, inne;
- zajęcia dla dzieci - ferie i wakacje w bibliotece, pikniki;
- prowadzenie działań kulturalnych dla dorosłych od spotkań autorskich, promocji książek, wystaw (fotograficznych, malarskich i innych), organizacja koncertów, wieczorów poezji, warsztatów, spotkań podróżniczych, DKK, turnieje gier planszowych, seminaria, konferencje, odczyty;
- zapewnienie bezpłatnego dostępu do internetu i do stanowisk komputerowych;

- edukacja w zakresie nauki nowych technologii;
- kształtowanie oferty spędzania wolnego czasu;
- miejsce prezentacji pasji mieszkańców - malarstwa, rzeźby i innych.

W ciągu roku (na podstawie danych z 2016) organizowanych jest 39 imprez dla dzieci, 36 cyklicznych spotkań dla dzieci i 91 lekcji bibliotecznych, 34 imprez skierowanych do odbiorcy dorosłego i 10 lekcji dla młodzieży. Z dostępu do internetu w roku 2016 skorzystało 9908 osób. Czytelnię dziecięcą odwiedziło 7517 osób, czytelnię dla dorosłych 4153. Liczba wypożyczonych na zewnątrz zbiorów w roku 2016 to 128 663.

Diagnoza potrzeb użytkowników biblioteki - pracownicy

Analiza stanu funkcjonalności poszczególnych działów z pracownikami:

- a) Administracja
  - brak sekretariatu
  - brak archiwum
  - brak pracownika administracyjno - gospodarczego
- b) Dział Naukowy
  - nie ergonomiczna lada biblioteczna
  - ciasno, mało miejsca
  - ciemno
  - brak mobilności mebli
  - słabe możliwości ekspozycyjne
- c) Czytelnia Wirtualna - funkcja udostępniania stanowisk komputerów i dostępu do internetu może być rozwiązana „rozsianiem” komputerów dla czytelników w różnych miejscach biblioteki. A tę część przestrzeni wykorzystać do stworzenia miejsca dedykowanego dla młodzieży.
- d) Dział Gromadzenia i Opracowania
  - ciasno
- e) Magazyn
  - regały
  - ciasno
  - niefunkcjonalny
- f) Czytelnia dla dorosłych
  - oświetlenie
  - brak miejsca na gry planszowe
  - brak gniazdek do laptopów
- g) Dział Zbiorów Specjalnych
  - brak miejsca na audiobooki
  - brak miejsca do przechowywania plakatów
  - brak regałów na prasę regionalną
  - mało regałów
- h) Wypożyczalnia dla dorosłych
  - oświetlenie
  - niefunkcjonalna lada
  - ciasno na regałach

- i) Wypożyczalnia dla dzieci
  - brak światła
  - brak możliwości wietrzenia pomieszczenia
  - niefunkcjonalna lada
- j) Czytelnia dla dzieci
  - brak stref dla czytelników dziecięcych w różnym wieku
  - brak miejsca na zajęcia z edukacyjnymi klockami
  - ograniczona przestrzeń
  - nie ma miejsca do ekspozycji prac dziecięcych
  - brak przewijaków dla małych dziecięcych
- k) Sala konferencyjna
  - oświetlenie
  - trudności w ustawieniu widowni
  - słabe możliwości ekspozycyjne
  - niemobilna scena
  - klimatyzacja
  - monitoring na sali
  - na stałe sprzęt multimedialny
  - krzesła
  - nagłośnienie stałe
  - poprawa akustyki
- l) Szatnia
  - za duża lada
  - za duża powierzchnia szatni
- m) Winda – brak możliwości zjazdu do piwnicy
- n) Ogólne:
  - Wygospodarowanie przestrzeni dla osób z pasją, by mogli się spotykać, rozmawiać i wymieniać spostrzeżenia.
  - Strefa relaksu - fotele masujące i bieżnia.
  - Wygodne siedzenia na zewnątrz biblioteki.
  - Jasne przestronne pomieszczenia, pełne światła o nowoczesnym wystroju, w których znajdują się strefy: pracy, konferencji, warsztatów, jak też odpoczynku, relaksu i ciszy.
  - Plac zieleni z wygodnymi siedziskami do czytania „ pod chmurką”.
  - Wydzielone strefa dla najmłodszych (mini plac zabaw).
  - Wydzielona strefa rodziców (przewijak, karmienie).
  - Wydzielone miejsce na spożycie posiłków dla osób, które spędzają w bibliotece dużo czasu.

Diagnoza potrzeb użytkowników biblioteki - klienci

Przeprowadzono badanie ankietowe, wśród użytkowników biblioteki padły następujące sugestie:

- a) od młodzieży:
  - wystrój nie zachęca do wejścia

- za mało stanowisk komputerowych
  - brak miejsca do prowadzenia zajęć tematycznych (sport, taniec, historia, nauka, czytanie)
- b) od dorosłych:
- usytuowanie czytelnicy na piętrach - powinna być na paterze
  - wystrój biblioteki
  - mało miejsc do siedzenia
  - potrzebne jest miejsce spotkań w wypożyczalniach - gdzie można posiedzieć, przejrzeć książki, podyskutować (tak aby nie przeszkadzać innym użytkownikom)
  - brak dostępu do książek na najwyższych półkach
  - w czytelnicy wirtualnej - rozluźnić regały - zbyt gęsto ustawione na nich książki
  - za mało miejsca na książki, mało przejrzysty układ księgozbioru
  - podział na działy, każdy jest na innym piętrze
  - rozjaśnić korytarz
  - wyposażyć w kozetki, możliwość czytania na leżąco
  - winda
  - zrobić większą salę
  - potrzebna jest przestrzeń do czytania,
  - wydzielić przestrzeń dla małych dzieci, odciążenie matek przychodzących z dziećmi

Wyniki z przeprowadzonych ankiet i analiz

W kontekście przyszłej modernizacji i przebudowy biblioteki przeprowadzono szereg badań w celu zobrazowania potrzeb użytkowników biblioteki. Poniżej przedstawiono wyniki w zależności od grupy użytkowników.

Słabe punkty obecnego stanu:

- wszystkie działy są podzielone ścianami,
- hole zajmują bardzo dużo powierzchni,
- za duża szatnia,
- нефunkcjonalna sala konferencyjna,
- za duże pomieszczenia do obecnej liczby użytkowników
- brak działu dla młodzieży,
- brak magazynu na książki.
- brak wydzielonej przestrzeni dla administracji
- wyposażenie - meble
- winda
- oświetlenie,
- klimatyzacja,
- instalacja komputerowa,

Zmiany w przestrzeni bibliotecznej.

Zmianę w bibliotece należy oprzeć na wyburzeniu ścian na poszczególnych kondygnacjach w miarę możliwości konstrukcyjnej. Uzyskanie jednolitej funkcjonalnej przestrzeni na każdym piętrze. Na każdym poziomie zastosowanie tylko jednej recepcji do obsługi,

umiejscowionej centralnie. Zainstalowanie systemu zabezpieczenia zbiorów, który umożliwi lepszą kontrolę nad ubytkami ale również pozwoli na większą swobodę dla użytkowników biblioteki. Zmiana rodzaju podłóg (rodzaj zastosowanej podłogi może również wyznaczać funkcję danej przestrzeni).

Na parterze należy pomniejszyć szatnię, głównie zorganizować ją w oparciu o pomieszczenie portierni, użytkownik biblioteki wchodził by do salonu prasy, który w miesiącach letnich, funkcjonował by również na zewnątrz biblioteki. Parter nadal powinien być miejscem dla najmłodszych z wypożyczaną zbiorów, czytelnią wielofunkcyjną (praca z klockami konstrukcyjnymi, większe możliwości do prac plastycznych). Obecna sala konferencyjna wymaga zmian i doposażenia, aby zaspakajała potrzeby organizacyjne biblioteki imprez. Jednym z bardzo zmieniającym się elementów w bibliotece jest funkcja czytelnia tradycyjnej, coraz mniej osób korzystających z takiego typu korzystania z księgozbioru. Obecnie wystarczy pokój do cichej pracy, z kilkoma miejscami do pracy.

Na II piętrze zmiany powinny dotyczyć znacznego powiększenia Działu Naukowego, zmiany lokalizacji administracji, stworzenia miejsca dla młodzieży. Ważnym pytaniem jest czy możliwa jest zmiana w piwnicy, tak by tam mieścił się magazyn książek z szafami przesuwными.